

handling i 1938-bogen. De behandlede emner er: Dynamiske modeller (kap. 1), multiplikator og accelerator (kap. 2 og 3), konjunkturmodeller (kap. 7-9), ligevægts-teori (kap. 10), input-output (kap. 11), lineær programmering (kap. 16 og 17), omkostnings- og værditeori (kap. 18 og 19) samt summationsproblemet (kap. 20). I et appendix gives en indføring i operatorregning, mens et andet appendix giver løsninger for de mange opgaver, som findes spredt rundt i bogen. Hvert kapitel ledsages af en kort bibliografi.

Som det vil fremgå, har denne bog bl. a. karakter af et supplementsbind til den ældre bog, som også bør læses først, for så vidt som den nye bog er vanskeligere og forudsætter en træning og viden svarende nogenlunde til 1937-bogen. Når den nye bog kræver mere af sine læsere, hænger det først og fremmest sammen med, at det behandlede stof er vanskeligere, hvorfor man sætter så meget større pris på den helt enestående klarhed.

Det kan virke tilfældigt her at fremhæve noget frem for noget andet. Men det må nævnes, at man næppe noget sted finder en bedre fremstilling af lineær programmering (kap. 16). Ligeledes er kapitlerne 2 og 3 om multiplikator og accelerator af høj standard. På den anden side er fremstillingen af lineær afhængighed mellem vektorer måske lovlig knap. Man kunne også ønske, at en pædagog af Allens format havde søgt et give en fremstilling af stokastiske processer. — Hvorom alting er, man åbner bogen med store forventninger. Man skuffes ikke, men sætter den på hylden glædende sig over også at have en håndbog af høj karat.

P. Nørregaard Rasmussen.

C. Northcote Parkinson: Parkinsons Lov. Forlaget Fremad. 118 s. ill. Kbhvn. 1958.

Det er med dyb beundring og respekt for videnskaben i al almindelighed og professor Parkinson i særdeleshed, at man af-

slutter læsningen af sidstnævntes lov. Mage til seriøst og systematisk forskningsarbejde har sjældent set dagens lys. Når man samtidig tager i betragtning, hvor alsidigt det behandlede stof er uden på nogen måde at virke spredt eller usammenhængende, må det indrømmes, at det virkelig er lykkedes forfatteren at producere et fremragende værk.

Trods den nævnte alsidighed tør man nok påstå, at bogen i særlig grad henvender sig til sociologisk interesserede. Indenfor det sociologiske fagområde bringes der her ganske opsigtsvækkende oplysninger, der sikkert inden kort tid vil blive medregnet til det helt elementære stof.

Under behandlingen af udvælgelseslæren gøres der rede for tre forskellige metoder: Intelligenstestning, psykologiske interviews og den moderne kinesiske metode. Professor Parkinson kan desværre ikke anbefale nogen af de tre metoder, men mener dog, at man ved videreudvikling af den kinesiske metode kan nå til den rette måde at foretage udvælgelsen på.

I afsnittet „Personlighedssortering“ eller „Cocktailformlen“ redegøres der for menneskers adfærdsmønster gennem åbenbaringen af teorien om *Uenstredriften* og *Midtundvigelsesdriften*. Disse to drifter spiller en så stor rolle for kortlæggelsen af adfærdsmønstret, at det er uforståeligt, man ikke før har taget dem i betragtning.

Tro ikke, at Parkinson kun er verbaløkonom eller verbalsociolog. Næh — han er skam også godt bevandret i symbolernes verden og evner i forbløffende grad at udvikle matematiske formler. Det får man et gribende indtryk af allerede i første afsnit af bogen — det der har givet den navn — „Parkinsons Lov“. Loven er en formel, der vel nok i særlig grad er af interesse for unge ambitiøse nybegyndere indenfor den offentlige administration: Parkinson siger nemlig, at han efter nøje empiriske undersøgelser har fundet frem til følgende personlighedsformel i et offentligt administrationskontor i fredstid:

handling i 1938-bogen. De behandlede emner er: Dynamiske modeller (kap. 1), multiplikator og accelerator (kap. 2 og 3), konjunkturmodeller (kap. 7-9), ligevægts-teori (kap. 10), input-output (kap. 11), lineær programmering (kap. 16 og 17), omkostnings- og værditeori (kap. 18 og 19) samt summationsproblemet (kap. 20). I et appendix gives en indføring i operatorregning, mens et andet appendix giver løsninger for de mange opgaver, som findes spredt rundt i bogen. Hvert kapitel ledsages af en kort bibliografi.

Som det vil fremgå, har denne bog bl. a. karakter af et supplementsbind til den ældre bog, som også bør læses først, for så vidt som den nye bog er vanskeligere og forudsætter en træning og viden svarende nogenlunde til 1937-bogen. Når den nye bog kræver mere af sine læsere, hænger det først og fremmest sammen med, at det behandlede stof er vanskeligere, hvorfor man sætter så meget større pris på den helt enestående klarhed.

Det kan virke tilfældigt her at fremhæve noget frem for noget andet. Men det må nævnes, at man næppe noget sted finder en bedre fremstilling af lineær programmering (kap. 16). Ligeledes er kapitlerne 2 og 3 om multiplikator og accelerator af høj standard. På den anden side er fremstillingen af lineær afhængighed mellem vektorer måske lovlig knap. Man kunne også ønske, at en pædagog af Allens format havde søgt et give en fremstilling af stokastiske processer. — Hvorom alting er, man åbner bogen med store forventninger. Man skuffes ikke, men sætter den på hylden glædende sig over også at have en håndbog af høj karat.

P. Nørregaard Rasmussen.

C. Northcote Parkinson: Parkinsons Lov. Forlaget Fremad. 118 s. ill. Kbhvn. 1958.

Det er med dyb beundring og respekt for videnskaben i al almindelighed og professor Parkinson i særdeleshed, at man af-

slutter læsningen af sidstnævntes lov. Mage til seriøst og systematisk forskningsarbejde har sjældent set dagens lys. Når man samtidig tager i betragtning, hvor alsidigt det behandlede stof er uden på nogen måde at virke spredt eller usammenhængende, må det indrømmes, at det virkelig er lykkedes forfatteren at producere et fremragende værk.

Trods den nævnte alsidighed tør man nok påstå, at bogen i særlig grad henvender sig til sociologisk interesserede. Indenfor det sociologiske fagområde bringes der her ganske opsigtsvækkende oplysninger, der sikkert inden kort tid vil blive medregnet til det helt elementære stof.

Under behandlingen af udvælgelseslæren gøres der rede for tre forskellige metoder: Intelligenstestning, psykologiske interviews og den moderne kinesiske metode. Professor Parkinson kan desværre ikke anbefale nogen af de tre metoder, men mener dog, at man ved videreudvikling af den kinesiske metode kan nå til den rette måde at foretage udvælgelsen på.

I afsnittet „Personlighedssortering“ eller „Cocktailformlen“ redegøres der for menneskers adfærdsmønster gennem åbenbaringen af teorien om *Uenstredriften* og *Midtundvigelsesdriften*. Disse to drifter spiller en så stor rolle for kortlæggelsen af adfærdsmønstret, at det er uforståeligt, man ikke før har taget dem i betragtning.

Tro ikke, at Parkinson kun er verbaløkonom eller verbalsociolog. Næh — han er skam også godt bevandret i symbolernes verden og evner i forbløffende grad at udvikle matematiske formler. Det får man et gribende indtryk af allerede i første afsnit af bogen — det der har givet den navn — „Parkinsons Lov“. Loven er en formel, der vel nok i særlig grad er af interesse for unge ambitiøse nybegyndere indenfor den offentlige administration: Parkinson siger nemlig, at han efter nøje empiriske undersøgelser har fundet frem til følgende personlighedsformel i et offentligt administrationskontor i fredstid:

$$x = \frac{2 km + 1}{n}$$

hvor x er tallet på de fornødne årlige ny-antagelser, k = antallet af ansatte, der søger forfremmelse ved at få ansat underordnede, l = differencen mellem ansættelses- og pensionstidspunkterne, m = det antal arbejdstimer, der går med til at ekspedere interne sager indenfor ministeriet og n = antallet af reelle sager, der behandles.

Indenfor gruppelæren er det også lykkedes Parkinson at komme til et exakt resultat, der udtrykkes matematisk. Resultaterne er nået ved forskning på Det Komitologiske Institut, og det siges, at formelen oven i købet allerede er almindeligt anerkendt af eksperter på dette felt. Formelen, der angiver ineffektivitetskoefficienten under visse simple forudsætninger, lyder:

$$x = \frac{m^0 (a \div d)}{t + p \sqrt{b}}$$

hvor x er antal medlemmer, der skal være effektivt til stede i det øjeblik, det bliver indlysende muligt for ministeriet eller komiteen at udrette noget, m = faktisk tilstedeværende antal medlemmer, 0 = det antal medlemmer, der påvirkes af oppositionsgrupper, a = medlemmernes gennemsnitlige alder, d = distancen i centimeter mellem de to længst fra hinanden siddende medlemmer, t = den siden regeringen eller komiteens nedsættelse forløbne tid i år, p = formandens tålmodighed målt efter Peabody-metoden og b = gennemsnittet af de tre ældste medlemmers blodtryk taget umiddelbart før mødet begynder.

Parkinson siger selv i bogen: „Fuldkommenhed er som bekendt endelighedens kulmination. Derefter er kun døden tilbage“. Læs bogen, og kun døden vil være tilbage. Sandsynligvis latterdøden.

Werner Bachmann.

Leif H. Skare og Olav Harald Jensen: **Kostnadsregnskab og bokføring i industrien.** J. W. Cappelens Forlag, 1957. 332 s.

En ny skandinavisk lærebog i industrielt regnskabsvæsen er sikker på interesse og dette skulle i og for sig trække i retning af en kort anmeldelse. Når folk alligevel skal læse bogen, er der ingen grund til at ofre mange sider på anmeldelser.

I dette tilfælde er der efter anmelderens opfattelse tale om en bog, det er rart at have ved hånden også efter man har læst den som lærebog, idet den er opbygget på en sådan måde, at de enkelte afsnit kan læses uafhængigt af hinanden. Bogen fremtræder som en mellemting mellem en lærebog og en håndbog og med den for nyere regnskabsbøger så karakteristiske tilsætning af fundamental økonomisk teori.

Det der navnlig slår læseren af denne bog, er dens gennemførte neutralitet overfor de forskellige regnskabssystemer, den behandler. Forfatterne søger i hvert enkelt tilfælde at veje for og imod, hvilket giver indtryk af grundighed og fordomsfrihed. Og formålet med en lærebog må vel netop være at give den studerende en række muligheder, mellem hvilke han må vælge, når det gælder opstilling af et konkret regnskab eller andet, der har med „controllershship“ at gøre.

Den første trediedel af bogen er helliget en kort formålsdiskussion i relation til industricens regnskabsvæsen og en næsten 100 sider lang diskussion af omkostningsproblemer i det hele taget med specielt henblik på de enkelte omkostningsposter i en industrivirksomhed og disse omkostningers regnskabsmæssige aspekter. Strengt taget er den generelle omkostningsdiskussion vel noget der burde have fundet sted, inden man giver sig i kast med at føre regnskab, og i så fald hører disse 100 sider ikke hjemme i en lærebog i regnskabsvæsen. På den anden side,